

Kyndelsmässodagen

Psalmer: 404, 707, 37, 331, 112, 332

Texter: Jes 49:1-2, 1 Tim 6:13-16, Luk 2:22-40

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen

Låt oss be!

Vi tackar dig himmelske Fader för att du låtit också oss se din frälsning. I evangelium har du uppenbart din Son för oss. Hjälp oss ta emot din Son på samma sätt som Simeon och Hanna, så att vi prisar dig och har frid genom tron. Amen.

Evangelietexten berättar om vad som hände när Josef och Maria bar fram Jesus i templet 40 dagar efter födelsen. På åttonde dagen blev Jesus omskuren enligt lagen. Det skedde i hemmet. Genom omskärelsen blev han upptagen i det förbund som Gud slutit med Israels folk. Och ytterligare 33 dagar därefter, när Marias reningsdagar var över, så skulle hans föräldrar bära fram honom i templet och lösa honom med 5 siklar silver enligt lagen. Att de skulle betala lösepenning för sin förstfödde son var en påminnelse om hur Gud hade skonat de förstfödda av Israels folk vid den sista plågan över Egypten, samma natt som Gud frälste folket ur fångenskapen. Det var påskalammets blod som blev deras räddning. På 40:e dagen skulle Maria också offra två duvor för sin egen rening, allt enligt Mose lag.

Det här lär oss två saker: dels lär vi känna Josef och Maria som gudfruktiga föräldrar som levde enligt Mose lag. I evangelierna ser vi att det bland judarna fanns två sätt att leva enligt lagen. Det ena sättet var ett vittnesbörd om tron, men det andra sättet blev bestraffat av Jesus och apostlarna. Alla de personer vi möter i dagens text, Josef och Maria, Simeon och Hanna, levde enligt lagen. Det var ett vittnesbörd om deras tro på Guds löften om Messias, och deras tacksamhet över Guds frälsning. Men i evangelierna hör vi också om fariséerna som berömde sig av lagen. Men det var inte Guds lag de följde utan människors bud. Deras lydnad var heller inte motiverad av tacksamhet för Guds nåd. Jesus klandrar dem för att deras hjärtan var långt borta från Gud. De gjorde allt för att få beröm av människor. Vi förstår av dagens evangelium att Jesus växte upp med föräldrar som levde enligt lagen med rätt motivation, av hjärtats tro och tacksamhet.

Det andra vi lär oss är att Jesus blev ställd under lagen. Det heter i Galaterbrevets 4:e kapitel: *när tiden var inne sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att friköpa dem som stod under lagen så att vi skulle få söners rätt.* Denna vers handlar om att Jesus blev ställd under lagen för att hålla den i vårt ställe och på så sätt vinna frälsning åt oss. Att bli ställd under lagen innebar inte bara att hålla

lagen fullkomligt, utan också att ta straffet för brott mot lagen. Och liksom han blev lydig i allt i vårt ställe så tog han också straffet för vår synd i vårt ställe. Vi ska höra att Simeons profetia också handlar om att Messias vann frälsning åt oss genom sitt lidande.

När Josef och Maria bar fram Jesus i templet kom Simeon ledd av Anden. Han hade ingen speciell ställning bland judarna. Vi får bara veta att han var en man som fanns i Jerusalem. Men det passar bilden vi redan fått i evangelierna. Nasaret var en bortglömd plats i Israel, men Gud hade utvalt en jungfru i Nasaret att bli mor till Frälsaren, Messias. När Jesus var född uppenbarade Gud det först för några herdar i trakten av Betlehem, och sedan för en man vid namn Simon i Jerusalem och en åldrad änka vid namn Hanna. Man kan tänka sig att en sak som händer bland så enkla människor skulle bli bortglömd i världshistorien. Men Simeon säger: *mina ögon har sett din frälsning som du har berett inför alla folk.* Och det blev som Simeon profeterade. Fast Jesus levde ett odmjukt liv och blev räknad som en förbrytare när han dog på korset så har Gud ställt fram hans frälsning inför alla folk så att alla syndare kan se det. Gud har presenterat honom inför alla folk, inte som ett skådespel, utan för att vi ska ta emot honom som vår Frälsare.

Simeon beskrivs så här: han *var rättfärdig och gudfruktig och väntade på Israels tröst, och den helige Ande var över honom.* Att han var rättfärdig innebär att han var rättfärdig inför Gud i biblisk mening. Han var rättfärdig genom tron på Guds löften på samma sätt som Abraham. Gud hade gett sina stora löften till Abraham. Och det heter om honom i 1 Mos 15:6: *Abram trodde på Herren, och han räknade honom det till rättfärdighet.* Abraham var inget undantagsfall utan det var så alla blev rättfärdiga under Gamla testamentets tid, inklusive Simeon. Det heter i Habakuk 2:4: *den rättfärdige skall leva genom sin tro.* Lagen lovar visserligen evigt liv till den människa som är fullkomlig. Men lagen kan inte ge evigt liv åt någon enda människa eftersom ingen är fullkomlig. Dessutom säger Skriften att det är genom tron vi räknas rättfärdiga inför Gud och inte på något annat sätt. Det är precis samma sak i Nya testamentet. Det heter i Galaterbrevets 3:e kapitel: *Att ingen förklaras rättfärdig inför Gud genom lagen är uppenbart, eftersom den rättfärdige ska leva av tro.* Det är genom tron på Jesus och hans frälsning vi räknas rättfärdiga inför Gud, och inte på något annat sätt.

Simeon kallas också gudfruktig. Det innebär att hans tro kom till uttryck i hans livsstil. Han var inte bara ”kyrklig” så att han kom till templet då och då för att få en känsla av atmosfären, utan den frälsande sanning som han litade på formade hans attityd, vilja, tankar, ord och gärningar. Vi får också veta att han väntade på Israels tröst. Det innebär att han väntade den tröst som bara Messias kan ge. Det enda som kan ge våra hjärtan frid är Jesu försäkran om syndernas förlåtelse.

Vi får också veta om Simeon att *den helige Ande var över honom*. Det gäller naturligtvis också allt han sade. De ord han förkunnade hade han fått från den helige Ande.

Bilder av Simon i templet framställer honom ofta som en gammal man. Han hade ju av den helige Ande hade fått en uppenbarelse att han inte skulle se döden förrän han sett Herrens Smorde. Man har dragit slutsatsen att han skulle dö strax efter att han sett Herrens Smorde, och då var det väl troligt att han var en gammal man. Men uppenbarelsen behöver inte betyda att han strax därefter skulle dö, bara att han skulle få se Herrens Smorde under sin livstid. Men föreställningen att Simeon var gammal har påverkat översättningen i 1917 års kyrkobibel: *nu låter du din tjänare fara hädan i frid...* Många av oss är vana den översättningen och då föreställer vi oss Simeon som en gammal man, fast det egentligen inte sägs något om hans ålder i texten. Svenska Folkbibeln översätter så här: "*Herre, nu låter du din tjänare gå hem i frid...*" Det är bättre, speciellt eftersom vi använder Simeons lovsång i vår nattvardsliturgi.

När vi använder Simeons ord i nattvardsliturgin så kan alla nattvardsgäster oavsett ålder, gammal som ung, av hjärtat stämma in och sjunga: *Herre, nu låter du din tjänare gå hem i frid som du har lovat, ty mina ögon har sett din frälsning...* Efter nattvarden kan vi alla gå hem i frid för vi har under bröd och vin tagit emot Kristi kropp och blod till syndernas förlåtelse. Jesu förlåtelse är det enda som kan ge oss syndare verklig frid. Jesus är vår frid.

Att Simon kunde gå hem i frid förknippade han med Jesus, för han säger: *mina ögon har sett din frälsning som du har berett inför alla folk: ett ljus med uppenbarelse för hedningarna och härlighet för ditt folk Israel*. Detta är första gången det uttryckligen sägs att Jesus kommit som Frälsare för alla folk. Ängeln hade tidigare sagt till Josef: "*du ska ge honom namnet Jesus, för han ska frälsa sitt folk från deras synder*". Ängelns ord till Josef behöver inte innefatta andra än Israels folk. Detsamma gäller ängelns ord herdarna: *Jag bär bud till er om en stor glädje för hela folket*. "Hela folket" behöver inte syfta på några andra än judarna. Men så kommer vi till Simeons lovsång som uttryckligen säger att Gud berett frälsningen inför alla folk, inte bara som ett skådespel, utan för att hedningarna ska ta emot honom som sin Frälsare och judarna berömma sig av honom. Det var judarnas härlighet, att Gud utvalt dem för att Frälsaren skulle födas i deras släkt och att budskapet om frälsningen skulle gå ut från dem till hela världen. Men frälsningen var inte bara till för dem, och så var det aldrig menat. Det första löftet Gud gav om Frälsaren gällde våra första föräldrar och alla deras avkomlingar, alltså alla människor.

Ledd av den helige Ande profeterade Simeon att den frälsning som Gud berett skulle komma som *ett ljus med uppenbarelse för hedningarna*. Det vill säga: utan denna

uppenbarelse är alla folk i mörker och känner varken till sin hopplösa situation eller den frälsning Gud berett. Ingenting som hedningarna någonsin tänkt ut har kunnat befria dem från synden och allt det elände synden fört med sig. Men Gud har berett frälsning för alla ur denna hopplösa situation. Barnet i Simeons armar skulle komma med ljus och frälsning till alla människor.

Men det innebär inte att alla ska bli upplysta och ta emot honom. Simeons ord till Maria visar det: *"Se, han är satt till fall och upprättelse för många i Israel, och till att vara ett tecken som väcker motstånd. Också genom din själ ska det gå ett svärd. Så ska många hjärtans tankar uppenbaras."* Ett tecken betyder något, det säger oss något. Jesus är satt till ett tecken som uppenbarar Guds frälsande nåd för oss människor. Och alla som uppfattar tecknet och tar emot Jesus som Messias, den utlovade Frälsaren, har blivit upprättade från skuld och straff och fått rätt att bli Guds barn. Det är en upprättelse som har sin grund i Guds nåd. Det är Guds nåd att vi genom tron på Jesus blivit upprättade från skuld och straff och blivit Guds barn.

Men Jesus är också satt till fall för många och ett tecken som väcker motstånd. Redan från början fick Maria veta vad som väntade hennes son. Det var inte bara en och annan tillfällig motgång utan ett ständigt motstånd från många. Många skulle möta honom med otro istället för tro, motstånd istället för att ta emot honom. Johannes skriver: *han kom till sitt eget men hans egna tog inte emot honom.* För många blev han en stötsten och en klippa till fall. De tyckte sig inte behöva någon Frälsare från synd, för de trodde att de kunde frälsa sig själva genom lydnad för människobud. De väntade en frälsare som var stark nog att befria dem från romarna och ge dem mat i överflöd och goda dagar. Deras otro blev dem till fall, ett fall som innebar andlig död här i livet och evig död när detta livet är slut. Och de var själva skuld till sitt fall.

Men att bara säga så är att säga för lite. För det står faktiskt att Jesus blev *satt till fall för många*. Det innebär att envetet motstånd mot Jesus till slut leder till en fördömelse enligt Guds vilja. Så gick det ju för farao. I början när Mose blev sänd till farao heter det att farao förhärdade sitt hjärta. Men när han envetet många gånger motsatt sig Guds ord heter det till slut att Gud förhärdade faraos hjärta. Vi har två sanningar som inte går ihop för förnuftet men som uttrycks på många ställen i Skriften:

- Gud vill att alla människor ska bli frälsta.
- Gud vill fördöma dem som envetet gör motstånd mot Jesus.

Vi får vänta tills vi kommer till himlen för att få svar på hur detta stämmer överens.

Också genom Marias själ skulle det gå ett svärd. Vi tänker då främst på hur hon måste ha känt det när hon stod vid korset och såg sin sons lidande. Simeon förkunnade för Maria i profetiska ord Jesu stora lidande. Redan när Jesus var ett litet barn blev hans stora lidande förkunnat, men också hans stora seger, för han är den frälsning som Gud berett inför alla folk.

När Guds frälsande nåd i Kristus uppenbaras för människor så blir resultatet det ena av dessa två alternativ: *han är satt till fall och upprättelse*. Simeon sade: *Så ska många hjärtans tankar uppenbaras*. Hjärtats tankar som motiverar och styr våra liv blir avslöjade när vi konfronteras med Jesus. De som förkastar honom visar att de föredrar andligt mörker och död framför Jesu ljus och frälsning. De som tar emot honom visar att de genom Guds nåd blivit upplysta av Kristi ljus. De flyr det andliga mörkret och vill vandra i ljuset liksom han är i ljuset. De älskar sin Frälsare och vill gärna hålla sig till allt han har lärt. Kort sagt: ingen kan förhålla sig neutral till Jesus och hans anspråk på att vara vår ende Frälsare från syndens skuld och straff. För en del blir han en stötesten och en klippa till fall, för andra till upprättelse, ljus och frälsning.

När Josef och Maria bar fram Jesus i templet skyndade också den åldrade änkan Hanna fram och prisade Gud och vittnade om Frälsaren. Vårt evangelium slutar med viktig information om Jesus. *När de hade fullgjort allt som var bestämt i Herrens lag, återvände de till Galileen och sin hemstad Nasaret. Och pojken växte och blev starkare och fylldes av vishet, och Guds välbehag vilade över honom.*

Att Jesus växte och fylldes av vishet innebär att han utvecklades kroppsligt och mentalt som en sann människa med mänsklig kropp och själ som vi. Samtidigt är han Guds Son, Messias, Herren. Vi ser i evangelierna att han har en andlig kunskap, insikt och visdom som ingen annan människa haft, inte ens Adam före syndafallet. Vårt förnuft kan inte få detta heller att gå ihop, alltså hur han växte till i vishet samtidigt som han ägde en större visdom och kunskap än någon människa. Men med tron griper vi om Bibelns klara förkunnelse, att han är Människosonen, att han är Gud som blivit människa, att hans namn är Under, eller som det heter i den alternativa predikotexten om Jesus: *Ingen har någonsin sett Gud. Den Enfödde, som själv är Gud och i Faderns famn, han har gjort honom känd. Amen*

Låt oss be!

Herre Jesus, vi tackar dig för att du upplyst oss med din sannings ljus. Du har vunnit frälsning åt oss och tröstar våra hjärtan med din nåd och förlåtelse. Hjälp oss att leva våra liv i tacksamhet för din frälsning med samma uthållighet som vi ser hos Simeon och Hanna. Amen.